

Baggernetdag 10 oktober 2017 **Innovatie maakt van bagger bouwstof**

Bagger is geen afvalstof, maar een grondstof, waarvan innovatief en met het oog op duurzaamheid gebruik moet worden gemaakt. Die boodschap stond centraal op de landelijke Baggernetdag van 10 oktober jl. Per toeval ook de Dag van de Duurzaamheid. De aanwezige vertegenwoordigers van de baggerbedrijven werden opgeroepen zelf aan de slag te gaan met de mogelijkheden tot hergebruik en de opdrachtgevers met inspirerende voorbeelden te overtuigen van de vele mogelijkheden. Opdrachtgevers die overigens zelf ook in grote getale aanwezig waren op deze goed bezochte dag.

'Zoals er een oudste beroep ter wereld bestaat, bestaat er ook een oudste bouwstof, en dat zou weleens bagger kunnen zijn', trapte dagvoorzitter Paul Spaan af. 'Het was een voedingsstof voor de landbouw en een bouwstof voor de woningen. Maar vooral door de industrialisering is bagger een afvalproduct, een probleemstof geworden. Gelukkig zien we langzamerhand een kentering en krijgt bagger weer de mogelijkheid als bouwstof te dienen. Daarvoor is het essentieel dat de sector durft te innoveren!'

Die oproep werd gelijk overgenomen door Ria Broeze, lid van het dagelijks bestuur van het Waterschap Vechtstromen, medeorganisator en gastheer van deze editie van de Baggernetdag. Zij hield de aanwezigen voor 'dat naast economische rendementen er ook sociale rendementen zijn, die voor haar waterschap minstens zo belangrijk zijn'.

De praktijk

De rest van de dag werd gevuld met een groot aantal internationale praktijkvoorbeelden, eerst tijdens enkele plenaire presentaties, later in workshops. Sprekers uit Nederland, België en Engeland namen de aanwezigen mee in innovatieve en vaak spectaculaire toepassingen van hergebruikt bagger.

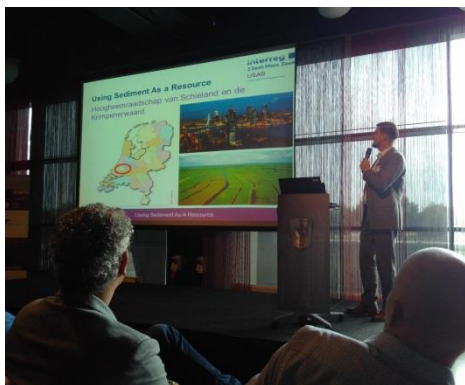
Zoals Erik van Eekelen verwoordde, tijdens de presentatie van Living Lab for Mud, 'er is een groot gebrek aan bouw materiaal en tegelijk een overschot aan slib'. Met projecten als Bouwen met de Natuur en binnen Ecoshape, een kennislaboratorium van een groot aantal samenwerkende bedrijven en organisaties, wordt gezocht naar slim hergebruik van sediment. Van Eekelen toonde inspirerende voorbeelden in onder andere Harlingen, Delfzijl en Indonesië. Hoe dankzij een innovatieve aanpak bagger kan worden hergebruikt bleek tijdens de presentaties van het legakkerherstel in Loosdrecht en de oeverversterking van het Oranjekanaal. De aldaar ontwikkelde 'legoblokken' van

bagger kunnen uitstekende bouwmaterialen zijn voor bijvoorbeeld woningbouw en wegafscheidingen, zo kwam naar voren uit de presentatie van onder andere Gerrit Meijerink van het Waterschap Vechtstromen. 'En', in antwoord op een vraag uit de zaal, 'ook binnenstedelijk, mits er maar ruimte is voor uitharding'.

Opbrengsten

Zowel in de ochtend als in de praktijksessies 's middags werd regelmatig beklemtoond dat bagger geen geld meer moet kosten, maar moet opleveren. Hergebruik, zeker wanneer dat op locatie geschiedt, drukt aanmerkelijk de kosten, bijvoorbeeld van het vervoer over de weg, en levert inkomsten op wanneer het wordt aangewend als bouwstof. De toepassing als bouwstof kan ook steeds efficiënter en -dus- goedkoper. De verwachting is dat de GEOWALL-beschoeiing op termijn voordelig uitpakt ten opzichte van traditionele beschoeiingsmaterialen, zowel in prijs als in levensduur. Bovendien zijn er geen vervoerskosten van bagger.

Guido Verweij van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is binnen het Interreg-project Using Sediment As a Resource (USAR) doende met het opstellen van een catalogus van wetenschappelijke artikelen, projecten en ervaringen met hergebruikt bagger. Hij liet grote bedragen voorbijkomen, zoals 150.000 m³ bagger per jaar. Net als de daaropvolgende Engelse spreker, Will Manning (Brightlingsea Harbour Commissioners), die over het uitbaggeren van de haven van Essex en hergebruik van de bagger sprak. In het eerste jaar was daar 53.000 m³ over een oppervlakte van vijf hectare aan sediment verwijderd.

De Belgische Hans Quaeyhaegens (Waterwegen en Zeekanaal NV) liet zien hoe 200.000 m³ bagger was aangewend om een nieuwe twee kilometer lange dijk aan te leggen ten dienste van het Stigma-plan, de Belgische variant van Ruimte voor de Rivier. 'En daarbij zijn 20.000 vrachtwagenbewegingen uitgespaard', voegde hij eraan toe. Hij ging ook in op een onderwerp dat eveneens regelmatig de revue passeerde: wat te doen met (licht) verontreinigde bagger? In België gaat een pilot van start om met 260.000 m³ vervuilde bagger een dijk aan te leggen. De bagger wordt daartoe ter plekke gereinigd.

Materialenpaspoort

De diverse voorbeelden die op deze dag werden gepresenteerd, onderbouwden de wens van de rijksoverheid. 'We zetten volledig in op circulaire economie', lichtte Evert Schut van Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving toe. 'Nederland circulair in 2050. En Rijkswaterstaat werkt in 2030 volledig circulair. De bouwsector is daarbij speerpunt, want mondiaal voor zeventien procent verantwoordelijk voor de CO₂-uitstoot. Het doel van dit streven is behoud van (maatschappelijke) waarde en met beduidend betere milieuprestaties. Dit door producenten en consumenten mee te nemen in een cyclische benadering. Steeds weer gebruik te maken van hernieuwbare materialen, en zo cycli van meer dan honderden jaren mogelijk te maken'. Daartoe wordt gewerkt aan een materialenpaspoort, onder het motto 'Meer IQ per kuub'. Schut's grootste wens is 'dat de baggerbedrijven zich omturnen van een oplosser van een afvalprobleem naar een leverancier van circulaire grondstof'. Een boodschap die door veel van de aanwezigen werd omarmd.